Dodatki i sprostowania do flory Sądeczyny

Addenda et corrigenda ad floram Terrae Sandecensis

napisał

BOGUMIŁ PAWŁOWSKI

(wpłynęło 6. IV. 50 r.)

W pracy: „Geobotaniczne stosunki Sądeczyny“, ogłoszonej w r. 1925¹, zamieściłem szczegółowy wykaz flory Sądeczyny. Podczas wycieczek, jakie odbyłem w tym terenie w latach następnych, odszukałem pewną ilość stanowisk oraz gatunków nie zauważonych poprzednio. Kilka dalszych znalazło się w Zielniku Ogrodu Botanicznego U. J. w zbiorze roślin Słowikowskiego z doliny Dunajca między Nowym a Starym Sączem. Rewizja mojego zielnika doprowadziła do sprostowania paru błędnych, dawniejszych oznaczeń. W sumie zebrało się dość sporo materiału, który podaje poniżej.

Cyfry w nawiasie przed nazwami gatunków to numery, którymi te ostatnie były oznaczone w wykazie z r. 1925. Liczby porządkowe bez nawiasów z dodaniem gwiazdki oznaczają gatunki nowe dla Sądeczyny. Są one, podobnie jak i nowo podane podgatunki, drukowane tłustym drukiem. Tłusty druk bez gwiazdki oznacza gatunki, podane ze Sądeczyny po r. 1925 przez innych badaczy, albo też podane przeze mnie w r. 1925 w randze odmian. Cyfry po nazwach miejscowości oznaczają wzniesienie nad poziom morza w metrach; znak *m* z reguły opuszczano.

(2.) *Lycopodium annotinum* L. Pasma Jaworzyny: Barnowiec 900; Uhryń-Medwediwka 770; w obu miejscowościach w naturalnych wespach lasu świerkowego.

¹ PAU. Prace monograficzne Komisji Fizjograficznej T. I.

* 1. *EQUISETUM PRATENSE* EHRH. Falkowa k. Nowego Sącza, zbocze trawiaste; 24. IV. 1935 (okaz zarodnikujący).

* 2. *E. RAMOSISSIMUM* DESF. Łącko, żwirowiska Dunajca, VIII. 1918.

Dzięki znalezieniu obu powyższych gatunków liczy flora Sądectwiny 9 gatunków skrzypów tzn. tyle ile znamy ich w ogóle z Polski.

(10.) *E. palustre* L. Radziejowa od pn. 920. — Pasma Jaworzyny: Łabowiec 870.

— (28.) *Dryopteris cristata* (L.) Gr a y (*Aspidium cristatum* Sw.). Roślinę tę należy skreślić z flory Sądectwiny; stanowisko, podane przeze mnie (m. Magórzycą a Radziejową) na pewno tu nie należy, a również stanowisko Zaleskiego z okolicy Krynicy uważam za b. wątpliwe.

* *Asplenium germanicum* Weiss. Do stanowiska na Bryjarce przybywa drugie: „obok Piwnicznej na wzgórzu nad wsią Majerzem“ — for. *alpestre* M i l d e (H. Schindlerówna)².

* *SALIX AURITA* × *CINEREA*. Mokre łąki między Gołąbkowicami a Falkową, 22. IV. 1946.

* *S. AURITA* × *SILESIACA*. Krasne Potockie, wilgotne łąki, 18. VIII. 1918. —? Pasma Radziejowej: n. Dzwonkówką, 2. VIII. 1919.

* *S. AURITA* × *CINEREA* × *SILESIACA* — subf. *trichocarpa* G ö r z. Mokre łąki między Gołąbkowicami a Falkową, 22. VI. 1946.

Okaz zebrany wykazuje w b. wybitnym stopniu cechy *S. aurita* (nerwacja liści, kształt znamion, grubość i listewkowanie gałązek) obok cech wskazujących na *S. silesiaca* (nieco czerwone zabarwienie młodych liści, słabe owłosienie słupka). Kutner, występujący tu i ówdzie na gałązkach wskazuje na *S. cinerea*.

(76.) *Ulmus scabra* M i l l. * Pasma Radziejowej: Baniska 900. Pasma Jaworzyny: Barnowiec 820—890. W obu miejscach w lesie bukowym.

(102.) *Euphorbia dulcis* L. Pasma Jaworzyny: Uhryń-Medwedówka 860, *Fagetum carpaticum*.

(116.) *Moehringia trinervia* (L.) C l a i r v. Pasma Jaworzyny: n. Rzyczanowem 800; Barnowiec 890; *Fagetum carpaticum*.

* 3. *CERASTIUM SILVATICUM* W. K. Zarośla nad Dunajcem m. Nowym a Starym Sączem, 9. V. 1936, zb. Słowikowski. — Jest

² H. Schindlerówna, Nowe stanowisko *Asplenium germanicum*. Acta Soc. Bot. Pol. I, 1. 1923, str. 60.

to, jak dotąd, najdalsze ku zachodowi stanowisko w południowej Polsce. Znalezienie go powiększa o nowy, ważny składnik listę gatunków wschodnich we florze Sądeckizny.

(125.) *C. viscosum* L. (*C. glomeratum* Th u i l l.). Pasma Kamińskie: między Biczycami a Trzetrzewiną, pola, 11. IV. 1950. Okazy po części słabo tylko orguczołone.

(155.) *Isopyrum thalictroides* L. Pasma Jaworzyny: Nad Kamieniem 1050; Łabowiec 1020; we *Fagetum carp.*

(156.) *Actaea spicata* L. Pasma Radziejowej: Młodów po 730; Baniska 910; — pasmo Jaworzyny: n. Rzyczanowem 800; Barnowiec 890; Łabowiec 850; we *Fagetum carpaticum*.

(161.) *Anemone ranunculoides* L. Pasma Radziejowej: Młodów po 860; * pasmo Jaworzyny: Rytró k. Góry Zamkowej 500; n. Rzyczanowem 800; Makowica 900; Dragomanka 900; Łabowiec 1020. — We *Fagetum carpaticum* i w lesie bukowo-grabowym.

(170.) *Ranunculus polyanthemus* L. * *var. latifolius* Wallr. Pasma Radziejowej: Mała Prehyba 1120.

(176.) *Ficaria verna* H u d s.: W połudn. części Sądeckizny w wilgotnych partiach lasów bukowych rozpowsz. * Pasma Radziejowej: Dol. Młodowska 830; pasmo Jaworzyny: Barnowiec pod Halą Barnowską 1050; Nad Kamieniem 1050; Dragomanka-Runek 920; nad rezerwatem w Uhryniu 900.

(183.) *Corydalis cava* (L.) S c h w e i g. et K. W pasmie Jaworzyny dochodzi równie wysoko, jak w paśmie Radziejowej: Barnowiec 1050; Nad Kamieniem 1050.

(184.) *C. solida* (L.) S m. W części połudn. w lasach bukowych rozpowsz. Pasma Radziejowej: Młodów 830; * pasmo Jaworzyny: n. Rzyczanowem 800; Makowica 900; Barnowiec 800—1050; Nad Kamieniem 1050; Dragomanka 900; Łabowiec 1020. — W części półn. d. posp. (czego nie zaznaczono wyraźnie w tekście pracy).

(194.) *Arabis arenosa* (L.) S c o p. W dolinach Dunajca i Popradu występuje tylko górski podgatunek: SSP. *BORBASII* ZAP., wędrujący wzdłuż tych rzek z Tatr.

(196.) *Cardamine impatiens* L. Pasma Jaworzyny: w pobliżu Góry Zamkowej w Rytrze 500, w lesie bukowo-grabowym; nad Rzyczanowem 800, w lesie bukowym.

(200.) *C. amara* L. Pasma Jaworzyny: Łabowiec 900, nad Potokiem.

(210) *Lunaria rediviva* L. Pasma Jaworzyny: Młodów 830.

* 4. *DRABA NEMOROSA* L. Żwirowiska nad Dunajcem między Nowym a Starym Sączem, 24. IV. 1936, (zebrał i dobrze oznaczył Słowikowski).

(212.) *Camelina sativa* (L.) C r. Okaz z Chelmea = * *C. MICROCARPA* ANDRZ.

* 5. *HELIANTHEMUM MUMMULARIUM* (L.) MILL. Rdziosłów, pastwiska nad Dunajcem, 5. VIII. 1920. Okazy b. typowe, zebrane razem z okazem również typowego (224.) *H. obscurum* P e r s.

(226.) *Viola odorata* L. Między Trzetrzewiną a wioską Litacz, w zaroślach olszowych nad potokiem Bzezińką obficie, w pełni kwitnienia w dn. 11. IV. 1950. Roślina w Sądeczyźnie bez najmniejszej wątpliwości pierwotna, przywiązana do nadpotokowych olszynek z *Alnus incana*.

(242.) *Hypericum hirsutum* L. W sąsiedztwie Góry Zamkowej w Rytrze 500, w lesie bukowo-grabowym.

(243.) *Malva alcea* L. Okazy z pastwisk nad Kamienicą m. Gołąbkowicami a Falkową (zebr. 27. VII. 1917), należą nie do tego gat., który zatem wypada wykreślić z flory Sądeczyzny, lecz do *M. MOSCHATA* L. Ta ostatnia jest u nas niewątpliwie tylko zawleczona z południa, jednakże na wymienionym stanowisku robi wrażenie rośliny całkiem dzikiej; należy więc przenieść na nią numer, pod którym zamieszczona była *M. alcea*.

(264.) *Polygala vulgaris* L. * *SSP. OXYPTERA* (RCHB.) DETLAND. Pasma Jaworzyny: grzbiet górski między Uhryniem a Kryściowem, tuż nad rezerwatem „Medwediwka“, łąki, 900, 4. VII. 1927.

* 6. *P. AMARELLA* C R. *var. austriaca* (C r.) C h o d. Pastwiska nad Dunajcem naprzeciw Nowego Sącza w stronę Rdziostowa, 30. IV. 1934, zebr. S. Pawłowska i B. Pawłowski.

(280.) *Aruncus silvester* K o s t. Pasma Jaworzyny: Barnowiec 890.

(281.) *Rosa gallica* L. *var. austriaca* (C r.) H. B r. *typ for pumila* (J c q.) H. B. R. Chelmiecka Góra k. Nowego Sącza * *var. magnifica* B o r b. Chelmiecka Góra. * *var. leiophylla* B o r b. Trzetrzewina.

(291.) *R. pendulina* L. Okazy ze Sądeczyzny należą nie do *var. pyrenaica*, lecz do * *var. pubescens* K o c h.; — *for. adenosepala* B o r b.: Rzyczanów 500; — *var. balsamea* (K i t.) R. K e l l. Nad Kamieniem 1050.

* 7. *APHANES MICROCARPA* (BOISS ET REUT.) ROTHM. (*Alchemilla microcarpa* Boiss. et Reut.). Klimkówka k. Nowego Sącza.

cza, pole, 2. IX. 1918. — zebrane razem z (292.) *A. arvensis* L. (*Alchemilla arvensis* Scop.).

* 8. *ALCHEMILLA HYBRIDA* L. (*A. pubescens* Lam. em. Bus.). Pasma Radziejowej: nad Szczawnicą ku Dolinie Sopotnicy 500, kamieniste przydroża, 22. V. 1926; pasmo Jaworzyny: grzbiety między Uhryniem a Kryściowem tuż nad rezerwatem „Medwediwka“, łąki, 900, 4. VII. 1927.

(293.) *A. monticola* O p. (*A. pastoralis* Bus., *A. silvestris* var. *pastoralis* auct.). Pasma Radziejowej: Wielki Rogacz, trawiaste miejsca w górnej dziedzinie lasów, 22. VIII. 19921; Niemcowa 920, 22. VIII. 1921. Z innych miejsc nie mam okazów.

* 9. *A. GRACILIS* O p. (*A. micans* Bus.). Chelmiec, pod lasem, 24. IV. 1918; Trzetrzewina, zarośla, 19. V. 1920; żwirowiska nad Dunajcem m. Nowym a Starym Sączem, 28. VII. 1935, zebr. Słowikowski.

10. (293.) *A. ACUTILOBA* O p. (*A. acutangula* Bus.) = „*A. silvestris* var. *acutangula*“.

Wraz z (294.) *A. xanthochlora* R o t h m. (*A. pratensis* Bus. non Schm.) liczy zatem Sądecyzna 5 gatunków rodzaju *Alchemilla*. Jest to bardzo mało. Należy się spodziewać, że znajdują się tu jeszcze przynajmniej *A. crinita* B u s., *A. subcrenata* B u s. i *A. giabra* N e y g e n f.

(304.) „*Rubus thyrsanthus*“ = *R. thyrsoides* W i m m. ssp. *CANDICANS* (WHE.) FOCKE. Odnosi się to w każdym razie do okazów z Chelmieckiej Góry, które badał i oznaczył W. Kulesza (p. Flora Polska, T. IV, str. 58).

11. *R. BIFRONS* VEST. Marcinkowice, skraj lasu, 18. VIII. 1918; oznaczył W. Kulesza (l. c., str. 52).

* 12. *POTENTILLA PUBERULA* KRAŠAN (*P. Gaudinii* Gremli). Wszystkie okazy ze Sądecyzny, oznaczone przeze mnie swego czasu jako „*P. rubens* Cr.“, należą do tego właśnie gatunku. Najwybitniejszą jego cechą wyróżniającą jest obecność na spodniej stronie liści włosków nierówno gwiazdkowatych, przypominających na pierwsze wejrzenie włoski proste, lecz posiadających u nasady kilka (u okazów ze Sądecyzny 1—6) bocznych ramion, przylegających do powierzchni liścia, podczas gdy ramię główne, znacznie dłuższe i grubsze, od niej ± odstaje. Przylistki liści różyczkowych tego gatunku mają uszka (tj. wolne końce, niezrośnięte z ogonkiem) równowąsko-lancetowate, długo się zachowujące, gałązki kłącza nie okryte błoniastymi łuskami, pędy rozesłane nieco wydłużone na podobieństwo krótkich rozlogów, a ogonki liściowe oraz łodyżki okry-

te — oprócz króciutkich — włoskami dłuższymi, dość sztywnymi i słabo odstającymi. Cechy te pozwalają odróżnić doskonale *P. puberula* od *P. heptaphylla* L. (*P. rubens* Cr.), która ma uszka przylistków liści różyczkowych szeroko- lub jajowato-lancetowate, rychło usychające, nadto gałązki kłącza okryte błoniastymi resztkami przylistków, pędy nigdy nie przypominające rozlogów, a cała okryta jest — oprócz króciutkich — gęstymi, długimi a miękkimi, białawymi włoskami, odstającymi prostopadle lub nawet nieco ku dołowi.

Prawie wszystkie okazy *P. puberula* ze Sądeczyny mają liście 5- (rzadko 6-) listkowe, listki dość cienkie, owłosienie nierówno gwiazdkowate na ich spodzie umiarkowane lub dość skąpe, stąd barwę spodu liści zielonkawą do nieco szarawej, szypułki oraz spód liści obficie ogruczołone. Na tej podstawie zaliczam je do *var. virescens* (Th. Wolf.). Sch. et Kell.

Sam zbierałem tę roślinę na stanowiskach następujących:

1. Chelmiec, pastwisko pod lasem, 1. IV. 1918; 2. piaszczyste usypisko nad Dunajcem k. mostu pod Kurowem, 11. IV. 1918; 3. Dąbrowska Góra, pastwisko na szczycie, 583 m, 28. V. 1917; 5. Rytro, pastwiska, 13. IV. 1920; 6. Nowy Sącz, suche piaszczyste miejsca nad Dunajcem, 26. IX. 1917; tu okazy kwitnące najwidoczniej po raz drugi, o liściach dość tęgich, z 6—7 ząbkami po każdej stronie, należące, jak się zdaje, do *var. longifolia* (Zimm.) Th. Wolf.

Nadto znalazłem w Zielniku Ogrodu Botanicznego U. J. okazy *var. virescens* z 2 stanowisk:

1. Nowy Sącz — zb. Gutwiński; 2. Czorsztyn — zb. M. Raciborski.

P. puberula nie była dotąd zupełnie znana z całego terytorium, które w r. 1925 należało do Polski. Najbliższe stanowiska leżały na Spiskiej Magórze (Jávorka, Magyar Flóra str. 530). W obrębie dzisiejszych granic Polski znane było tylko jedno — i to, jak się wydaje, nie całkiem pewne — stanowisko: Janowice Wielkie na Dolnym Śląsku (Hegi, Illustr. Flora von Mitteleuropa, IV, 2, str. 879). Ogólny jej zasięg obejmuje góry środkowej Europy od Alp po środkowe Niemcy i po zachodnią (illyrijską) część Półw. Bałkańskiego. Z innych części Beskidu Zachodniego, ani też z Karpat Wschodnich, ani wreszcie z niżu polskiego nie znalazłem w zielnikach krakowskich ani jednego okazu tego gatunku. Jest on zatem jedną z największych osobliwości florystycznych Sądeczyny, mimo że jest w niej lokalnie rośliną dość pospolitą.

(316.) *P. heptaphylla* L. (*P. rubens* Cr.). Występowanie tej — na ogół nie rzadkiej w Polsce — rośliny w Sądeczynie wymaga po-

twierdzenia. Wobec tego, że wszystkie okazy, zaliczone do niej przeze mnie, należą, jak się okazuje, do *P. puberula*, prawdopodobnym jest, że to samo dotyczy także stanowisk, z których podałem ją w r. 1925, a z których nie zebrałem okazów. Pozostaje jeszcze stanowisko Wotoszczaka: Piwniczna¹, które jednak należałoby również sprawdzić.

* 13. *CRATAEGUS CALYCINA* PETERM. Chelmiecka Góra, 7. X. 1923 (okazy owocujące). Prawdopodobnie należy do tego gatunku znaczna część stanowisk, skąd notowałem (325.) *C. monogyna* Jcq., nie zbierając okazów.

* 14. *MELILOTUS ALTISSIMUS* THUILL. Rdziostów, wikliny nad Dunajcem, 5. VIII. 1920; Nowy Sącz, IX. 1917.

(344.) *Trifolium spadiceum* L. Pasma Jaworzyny: Kryściów 830; Łabowiec 870.

— (356.) *Anthyllis coccinea* (L.) S a g. Gatunek ten należy skreślić z flory Sądeczyny. Sądzę, że 4 okazy przeze mnie znalezione, stanowią tylko skrajne warianty rasy *A. affinis* B r i t t., tym bardziej, że więcej podobnych okazów nigdy już nie widziałem.

(373.) *Daphne mezereum*. L. Pasma Jaworzyny: Barnowiec 890.

(384.) *Epilobium alpestre* (J c q.) K r o c k. (*E. trigonum* Schrk.). * Pasma Jaworzyny: Kryściów 750, nad potokiem, 4. VII. 1927.

(387.) *Circaea lutetiana* L. Pasma Jaworzyny: n. Rzyczanowem 800.

(388.) *C. intermedia* E h r h. Pasma Jaworzyny: n. Rzyczanowem 800; Makowica 900.

(392.) *Callitriche „stagnalis* S c o p.“ Huta k. Mochnaczki (Krupa) = * *C. POLYMORPHA* LONNR. (b. typowa. — zieln. PAU, 85. 539).

(393.) *C. verna* L. e m. L ö n n r. Okaz sprawdzony: Chelmiec, mokradło leśne. 6. IX. 1918. Pozostałe okazy zebrane są bez owoców, stąd oznaczenie ich nie jest możliwe.

* 15. *C. HAMULATA* KÜTZ. Chelmiec, 5. IX. 191 (w wykazie z r. 1925 podana jako „*C. verna* var. *angustifolia*“).

(412.) *Heracleum sphondylium* L. SSP. *SIBIRICUM* (L.) ASCH. ET GRAEBN. var. *chaetocarpum* T h e l l. Nowy Sącz, za rośla nad Dunajcem, 2. VIII. 1917.

¹ E. Wołoszczak, Zapiski botaniczne z Karpat Sądeckich. Spraw. Kom. Fizj. Ak. Um. XXX. 1895.

* 16. *PIROLA CHLORANTHA* SW. Piątkowa koło Nowego Sącza, lasek sosnowy, 18. VI. 1944, zb. K. Miczyński. Dostałem od prof. K. Miczyńskiego dobrze oznaczone okazy tej rośliny, za co mu serdecznie dziękuję.

(431.) *Primula officinalis* (L.) G o u. Między Trzetrzewiną a potokiem Brzezinką, trawiaste zbocza i widne zarośla liściaste: w dn. 11. IV. 1950. zaczynały zakwitać dopiero pierwsze okazy, podczas gdy rosnąca razem z nimi *P. elatior* (L.) G r u f b. była już w pełni kwitnienia.

(449.) *Symphytum tuberosum* L. Pasma Jaworzyny: Łabowiec 960, *Fagetum carpaticum*.

(545.) *Nepeta nuda* L. Pasma Kanińskie: m. Trzetrzewiną a wioską Litacz, brzeg zarośli olszowych w pobliżu pot. Brzezinki, 11. IV. 1950 (młode pędy oraz zeszłoroczne badyle kwiatostanowe).

(472.) *Scrophularia nodosa* L. Pasma Radziejowej: Młodów po 830.

(495.) *Pedicularis silvatica* L. * Pasma Jaworzyny: grzbiet między Uhryniem a Kryściowem tuż nad rezerwatem „Medwediwka“, łąki, 900.

(547.) *Glechoma hirsuta* W. K. Pasma Jaworzyny: w sąsiedztwie Góry Zamkowej w Rytrze 500, las grabowo-bukowy; n. Ryzczanowem 800; Kryściów 700; w obu ostatnich miejscach we *Fagetum carpaticum*.

* 17. *THYMUS ALPESTRIS* TSCH. Pasma Jaworzyny: Nad Kamieniem 1076, skały, 29. VIII. 1921. (ozn. K. Ronniger).

— — * *var. praeflorens* R o n n. Pasma Radziejowej: Mała Prehyba 1100—1170, hala, 19. VIII. 1919; Wielki Rogacz, skraj lasu, 26. VII. 1918; (ozn. K. Ronniger).

Z gatunkiem tym przybywa Sądeczyźnie jeszcze jedna roślina wysokogórska.

(551.) *Thymus pulegioides* L. s e c. R o n n. (*Th. ovatus* Mill.) * *var. verticillatus* (L g e.) R o n n. Pasma Radziejowej: dolina Brzyny, 18. IX. 1921. (ozn. K. Ronniger).

— — * *var. chamaedrys* (F r.) R o n n. Rytro, nad ruinami Zamku, 12. VII. 1918; Pasma Radziejowej: Szczawnicka Skałka 1168, skały; 16. IX. 1921; (ozn. K. Ronniger).

(581.) *Galium uliginosum* L. Pasma Jaworzyny: Kryściów 830.

(590.) *Lonicera xylosteum* L. Pasma Jaworzyny: Barnowiec 890, *Fagetum carpaticum*.

(597.) *Valeriana simplicifolia* (R c h b.) K a b. Pasma Jaworzyny: Kryściów 830.

(650.) *Petasites officinalis* M n c h. Pasma Jaworzyny: Łabowiec 830, na wyrwie śródleśnej.

(697.) *Mulgedium alpinum* (L.) C a s s. Pasma Radziejowej: Wielka Roztoka już 600.

(736.) *Allium ursinum* L. Pasma Jaworzyny: n. Ryzczanowem 800.

(737.) *A. Victorialis* L. Pasma Jaworzyny: Łabowiec 860, w lesie bukowym.

(740.) *Gagea lutea* (L.) K e r. - G a w. We *Fagetum carpaticum*. Pasma Radziejowej: Młodów 830; Pasma Jaworzyny: n. Ryzczanowem 800; Makowica 900; Barnowiec — Nad Kamieniem 890—1060; Dragomanka 900; Łabowska Hala — Łabowiec 900—1020; n. rezerwatem w Uhryniu 900.

* 18. *GAGEA PRATENSIS* (PERS.) DUM. Pasma Kanińskie. Trzetrzewina, nad potokiem Brzezinką, trawiaste miejsce na skraju gaiku grabowo-dębowego (*Querceto-Carpinetum*); 11. IV. 1950.

(746.) *Polygonatum multiflorum* (L.) A l l. Pasma Radziejowej: Młodów po 850.

(770.) *Heleocharis pauciflora* (L g h t f.) L k. Przysietnica i Roztoka Ryterska u stóp *pasma Radziejowej. Oba te stanowiska należy skreślić przy (768.) *H. acicularis* (L.) R. B r.; ten ostatni gatunek znany jest zatem dotychczas tylko z półn. części Sądeckizny.

(771.) *Scirpus silvaticus* L. Pod Radziejową od półn. 920.

19. *CAREX NEMOROSA REBENT*. Chelmiec i Biczycze, 21. V. 1918; ozn. S. Chrystofora Szarska¹.

(914.) *C. pendula* H u d s. Pasma Jaworzyny: Łabowiec 800—999 m, nad potokiem.

(965.) *Festuca silvatica* (P o l l.) V i l l. We *Fagetum carpaticum*. Pasma Radziejowej: Baniska 900. — * Pasma Jaworzyny: Łabowiec 800—900.

(886.) *Orchis sambucina* L. Pasma Radziejowej: Niemcowa 830; pasma Jaworzyny: Nad Kryściowem 850—900.

(891.) *Gymnadenia albida* (L.) R c h b. Pasma Jaworzyny: Nad Kamieniem 1070.

¹ S. C h r y s t o f o r a S z a r s k a: Uwagi o kilku krytycznych tuzycach polskich. Acta Soc. Bot. Pol. VIII. 3/4, 1931, str. 184.

20. *EPIPACTIS SESSILIFOLIA* PETERM. (*E. latifolia* All. ssp. *varians* Aschers et Graebn.). * Część północna: k. Kaniny, lasy jodłowe; 3. VIII. 1920. — Pasma Jaworzyny: Barnowiec 700, w lesie poniżej rezerwatu, 28. VII. 1928. (stąd podana już przez Soó)²; Łabowiec 800—900, lasy, 28. VII. 1928.

(902.) *Neottia nidus-avis* (L.) R i c h. Pas. Radziejowej: Młodów 650; Baniska 900; pasmo Jaworzyny: Uhryń—„Merwediwka“ 860.

(903.) *Corallorhiza trifida* C h a t. (*C. innata* R. Br.). Pasma Radziejowej: Baniska 900, wyspa lasu świerkowego wśród lasów jodłowo-bukowych.

Wykaz mój z r. 1925 zawierał 915 numerowanych gatunków roślin naczyniowych. Z cyfry tej należy odjąć 19, tj. formy, które uznać trzeba tylko za podgatunki lub odmiany gatunków, występujących na terenie Sądeczyny, a m.: 1. (88.) *Polygonum tomentosum*, 2. (94.) *P. heterophyllum*, 3. (191.) *Barbarea arcuata*, 4. (234.) *Viola montana*, 5. (283.) *Rosa umbelliflora*, 6. (287.) *R. dumetorum* ssp. *uncinella*, 7. (289.) *R. canina* ssp. *dumalis*, 8. (306.) *Rubus Guentheri*, 9. (410.) *Angelica montana*, 10. (455.) *Myosotis palustris* var. *stri-gulosa*, 11. (503.) *Euphrasia montana*, 12. (507.) *Alectorolophus serotinus*, 13. (510.) *A. stenophyllus*, 14. (568.) *Gentiana carpatica*, 15. (578.) *Solidago alpestris*, 16. (682.) *Galium mollugo* ssp. *erectum*, 17. (583.) *G. elongatum*, 18. (619.) *Solidago alpestris*, 19. (682.) *Centaurea subjacea*, 20. (723.) *Hieracium silvestre*. — Jako błędnie podane skreślić należy 2 gatunki (nr 28. i 356., p. wyż.).

Natomiast wypada dodać 6 form z rodzaju *Hieracium*, umieszczonych w wykazie bez numerów, a stanowiących tzw. „gatunki pośrednie“ („species intermediae collectivae“). Po tym przeliczeniu cyfra gatunków Sądeczyny z r. 1925 wynosi 900 (915—21+6), po dołączeniu zaś nowych 20 gatunków, podanych w niniejszej pracy, wzrasta do 920. Dalsze badania podniosą ją zapewne co najmniej do 950, nie licząc roślin przejściowo zawleczonych.

Z Instytutu Botanicznego U. J. — w kwietniu 1950.

² R. S o ó, Vergleichende Vegetationsstudien — Zentralalpen — Karpathen — Ungarn. — Rübel. Ergebn. d. Internat. Pflanzengeogr. Exkurs. durch d. Tschechoslavakei u. Polen. Veröff. d. Geob. Inst. Rübel in Zürich. 6. 1930, (str. 31).

SUMMARIUM

Anno 1915 in dissertatione: „Geobotaniczne stosunki Sądeczyny“ cospectus florum Terrae Sandecensis continens 915 species plantarum vasculosarum publicatus est. Annis posterioribus plures novae stationes et aliquot species prius non observatae repperatae sunt ab auctore. Ad quas plantas accedunt aliae, a S ł o w i k o w s k i lectae et in Herbario Horti Botanici U. J. asservatae. Herbario auctoris reviso factum est, ut inter determinationes irrepsisse aliquot errores eluceret. Qui errores nunc corriguntur.

Numeris 1.—20. asterisco praeditis species e regione Sandecensi adhuc non indicatae designantur, quorum nomina aequae ac nomina subspecierum novarum typis crassioribus imprimuntur. Numeri uncis inclusi e. g. (76.) eidem sunt, quibus species in enumeratione a. 1925 publicata praeditae erant.

Praecipue *Potentilla puberula* K r a š a n digna est commemoratione inter enumeratas species. Quae planta ab auctore prius false determinata nomine: „*Potentilla rubens*“ in Terra Sandecensi satis late distributa esse videtur. Enumeratio statiorum continetur pag. 506. *P. puberula* adhuc e tota Polonia — statione unica incerta in Silesia inferiore excepta — ignota erat. An etiam *P. heptaphylla* L. (= *P. rubens* Cr.) vera in eadem regione crescat, ulterius examinandum est.

E 915 plantis anno 1925. enumeratis duae (*Dryopteris cristata* et *Anthyllis coccinea*) omnino excludendae sunt; 19 plantae non sunt species bonae, sed varietates vel subspecies. Quarum plantarum loco numerandae sunt: 1) 6 „species intermediae collectivae“ generis *Hieracium* anno 1925 sine numero indicatae; 2) 19 species pro flora Sandecensi novae. Unde sequitur, ut flora Sandecensis 920 species plantarum vasculosarum spontaneas vel quasi spontaneas adhuc notas contineat.